

Никола Вапцаров
Писмо

Адрес:
Сеньора
Франческа Лаборе
ХУЕСКА

Майко,

Фернандес убит!
Фернандес
зарит в земята!
Фернандес
го няма днес!
Фернандес
лежи в полята
пред стените
на Мадрид.

Той бе толкова добър,
те защо ми го убиха?
И след неговата смърт
боят им нима ще стихне?

Майко, само теб една
мойта скръб да кажа мога.
Знаеш как е през война,
колко са сълзите много. —

Взреш се в нечий очи
и утеха в тях подириш,
ала скръб и там горчи
и сълзи, сълзи напират...

Може би е брат умрел,
може би любим е паднал,
може би един шрапнел
е отнел прекрасна младост.

Може би сега и тя
като мен напразно чака,
ала влажната земя
го държи в прегръдка яка...

Майко, ти не го кори,
че отиде да се бие.
Фернандес бе прав, дори
мисля, че грешиме ние. —

Само той от нас прозре
истина една в живота —
по-добре е да умреш,
вместо да живееш скотски.

Хляб си имахме. Един
бе достатъчен за двама.
Но за бъдещия син
щеше ли да стигне, мамо?

После има друго. То
някак мъчно се разбира.
Тръгват. Бият се. Защо?
Само хлябът ли ги сбира?

Днес погребваха стоте,
дето ги зари блиндажа.
Аз с очите си видех,
но не мога да разкажа

колко странно бе това,
колко чудно бе за мене,
как във нова светлина
бяха хората огрени.

Аз видях, видях за миг
през дъските на ковчега,
през ковчежните дъски
те ръцете си протегат.

Те се сливат в своята смърт,
във един човек се сливат
и в очите им горят
пламъци на смърт щастлива...

Изведнъж разбрах, че той
все пак трябваше да иде.
Милят, загина в бой
и не ще го вече видя.

Майко, Фернандес убит!
Фернандес го няма, мамо!
Фернандес лежи зарит!
Поплачи за младостта му.

Но пред стария мълчи! —
Тази скръб ще го разнищи.
Скрито нейде поплачи
и не казвай нищо, нищо...

Ако някой разбере,
ако някак той усети,
ти кажи, че сме добре
и очакваме детето.

Ти кажи му: „Долорес
детски приказки се учи.
И те питат с Фернандес
внук ли искаш, или внучка.“

Друго да ти пиша, пак
скръб ще бъде, майко моя.
С поздрав: твоя дъщеря

Долорес Мария Гойя.